

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ”
с. Вълнари, общ. Никола Козлево, обл. Шумен, ул. „Хр. Ботев” № 3,
тел: 05328 – 2152, e-mail: ouhb@mail.bg; ouv@abv.bg

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

Решение на ПС от 15.09.2020г, протокол №1/15.09.2020г
Съгласуван от Обществения съвет с протокол № 1

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Сериозен проблем за образователната ни система е броят на отсъствията на учениците, некоректното им отразяване в училищната документация и бавният темп на намаляване на преждевременно напусналите училище ученици от задължителната училищна възраст.

Създаването на условия за редовното присъствие в училище и активната работа по време на учебния час са важни за бъдещето на всеки ученик. Те са гаранция за неговия успех, залог за по-добра квалификация и по-големи възможности за реализация, условие за повишаване качеството на образованието. Важна роля в това отношение има училището, което трябва да подхожда комплексно и същевременно индивидуално за всеки конкретен случай на ученик, застрашен от отпадане или вече напуснал училище.

Предприемането на адекватни и ефективни мерки от педагогическите екипи за намаляване броя на отсъствията и броя на преждевременно напусналите училищеученици следва да се основава на задълбочен анализ на причините, пораждащи тези явления, на оценка на ефикасността на съществуващите мерки и училищната политика.

Програмата е приета на заседание на Педагогическия съвет с решение Протокол № 1 от 15.09.2020 г. и е утвърдена от директора на училището със заповед №4/15.09.2020г

Предлаганата програма е основана на разбирането, че главна ценност в образователната система е детето (ученикът).

На основата на идентифицираните проблеми в програмата са представени конкретни мерки за реализиране на определените дейности.

Задачи на програмата са:

1. Да очертае дейности по формулираните мерки.
2. Да представи план за действие.

Мерки

1. Недопускане на фиктивно записване на ученици във всички форми на обучение

Отговорници: директор
кл. ръководители

2. Проучване и анализиране на основните причини за отсъствията на учениците и риска от преждевременно напускане на училище.

Отговорници: кл. ръководители,

3. Създаване на механизъм за идентификация на учениците в риск от отпадане

Отговорници: кл. ръководители, гл. учители,

4. Разработване и прилагане на мерки за намаляване на отсъствията на учениците.

Отговорници: кл. ръководители, учители,

5. Подкрепа на учениците в риск от напускане чрез различни форми на ученическо самоуправление.

Отговорници: ученически съвет

6. Подкрепа на учениците в риск с участието на родителските общности.

Отговорници: кл. ръководители

7. Подкрепа на учениците в риск от представителите на местната власт, гражданския сектор и работодателските организации.

Отговорници: кл. ръководители, УКПППУ,

8. Разработване на механизъм за контрол на на редовното и точното отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация

Отговорници: директор

кл. ръководители

9. Разработване на механизъм за интеграция на отпадналите от училището ученици.

Отговорници: кл. ръководители, учители,

Дейност 1. Мерки за недопускане на фиктивно записване на ученици във всички форми на обучение:

- Своевременно информирание за статута на ученици чрез поддържане на връзка с обществени институции

- Осъществяване на постоянна връзка с кметовете на малките населени места

- При необходимост осъществяване на посещения от страна на педагогическия персонал по домовете на деца в риск

- Своевременно попълване на регистъра в информационната система „Админ -Про” - отразяване процесите на записване, преместване, преминаване в друга форма на обучение и напускане на образователната система

- Ежемесечно актуализиране на базата данни за броя на учениците и представяне в РУО.

Дейност 2. Проучване и анализиране на основните причини за отсъствията на учениците и риска от преждевременно напускане на училище.

Начален етап:

- Идентифициране на деца в риск от отпадане (класен ръководител, психолог)

- Ролята на класния ръководител (индивидуална работа с децата в риск)

- Осигуряване на възможности за индивидуална изява на децата

- Интеркултурно обучение (родители+учители)

- Осигуряване на транспортни карти за учениците

Прогимназиален етап:

- Идентифициране на деца в риск от отпадане (класен ръководител, педагогически специалисти)

- Ролята на класния ръководител (индивидуална работа с децата в риск)

- Гражданско образование с приоритет на здравно образование и професионално ориентиране
- Ученическо самоуправление
- Индивидуална работа с деца в риск (часовете за консултации)
- Въвеждане на целодневно обучение
- Осигуряване на безплатни помагала
- Осигуряване на транспортни карти за учениците

Гимназиален етап:

- Идентифициране на деца в риск от отпадане (класен ръководител, педагогически съветник)
- Ученическо самоуправление (привличане на ученическия съвет в превенцията)
- Взаимодействие между институциите
- Ролята на класния ръководител (индивидуална работа с децата в риск)
- Осигуряване на транспортни карти за учениците

Дейност 3. Механизъм за идентификация на учениците в риск от отпадане

- Класните ръководители в началото на учебната година, след проучване, изготвят индивидуална оценка за всеки ученик в риск. Резултатите се представят на директора.

Срок: (30 октомври)

Отговорници: кл. ръководител

- Създаване на регистъра за децата в риск в училището (*информацията в този регистър може да се получи от друго училище, когато детето се премества, по служебен път*).

Срок: постоянен

Отговорници: кл. ръководител,

- Формиране на екипи според идентифицираните потребности на децата в риск да отпаднат от училище. (*В екипа може да се включат представители на класните ръководители и други учители, на УКПППУ, на родителите, на учениците.*)
- за деца в риск да отпаднат от училище, поради обучителни затруднения

Отговорници: кл. ръководител,
учител, родители, ученици

- за деца в риск да отпаднат от училище, поради поведенчески проблеми

Отговорници: кл. ръководител,
УКПППУ

- за деца в риск да отпаднат от училище, поради социално-икономически проблеми.

Отговорници: кл. ръководител,
родители

- Идентифициране на причините (Факторите), които оказват влияние върху отпадането от училище.

Социално-икономически причини

- Ложото качество на живота на определени социални слоеве поставя сериозни препятствия пред образованието на децата и младежите от тези групи.

- Ниските доходи не позволяват на много семейства да покрият разходите на своите деца за образование (за учебници, тетрадки, дрехи, храна) и се посочват от родителите като главна причина за отпадане.

- Бедността на семейството е съществена причина за отпадане от училище.

- От друга страна, детето, което не посещава училище, е ценно и като трудов ресурс и често подпомага формирането на семейния бюджет или участва в домакинската работа.

Основната им заетост е свързана със:

- събирането на вторични суровини или работа в строителството

- деца, които помагат на своето семейство чрез грижа за някои от своите братя, сестри, по-възрастен човек или в домашното стопанство.

Образователните причини за отпадане от училище

- затрудненията при усвояване на учебния материал

- слаб интерес към учебния процес и нежелание да се посещава училище

- наличие на конфликтни отношения със съученици

- ранното встъпване в брак

- лош жизнен стандарт и битови условия, безработица и др.

- влиянието на семейството (отглеждане на деца в непълни семейства ниско образователно равнище на родителите, безотговорно родителско и др.)

Познаването на тези причини е важна предпоставка за ефективната превенция и ограничаване на отпадането от училище.

Дейност 4. Разработване и прилагане на мерки за намаляване на отсъствията на учениците

4.1. Преосмисляне и планиране на работата с родителите

- Алтернативи на традиционната родителска среща

- Възможност да признаем собствените си грешки и желанието за промяна

- Умението да кажем, че имаме нужда от тяхната помощ

- Родителите - партньори и хора с идеи

- Разпределението на отговорности и ангажименти

4.2. Превръщането на училището в място, в което всяко дете има място за изяви

- Включване на учениците във факултативна подготовка

- Създаване на клубни форми на работа по интереси; кръжоци (според желанията на децата), реализирани съвместно от учители и родители на доброволен принцип

- Организиране на различни конкурси и училищни инициативи

- Участие в общински и областни състезания и олимпиади

- Подобряване на системата за провеждане на консултации

- Гарантирането на личната свобода и достойнството на децата

- Възможност за участие в училищния живот като партньори

- Възможност за чести срещи с представители на различни институции, външни на училището.

4.3. Превенция на отсъствията от училище и ранното напускане на системата

- Индивидуална работа от страна на учители, класни ръководители, педагогически съветник, психолог със застрашените от отпадане ученици
- Засилване обучението по гражданско и здравно образование чрез беседи, срещи и интерактивни дейности
- Активизиране на ученическото самоуправление чрез включване на повече ученици в проекти на училището
- Осигуряване на ресурсно подпомагане на учениците със СОП
- Активна работа на УКПППУ с проблемните деца с цел приобщаване към училищния живот
- Стриктно отбелязване на отсъстващите ученици и системни текущи проверки от страна на ръководството на училището
- Своевременно информиране на родителите за отсъствията и успеха на учениците
- Съвместни дейности с училищното настоятелство за преодоляване на проблема с отпадане на ученици от училище
- Съвместна работа с МКБППМН, ДСП, отдел „Закрила на детето”, ДПС при РУ на МВР
- Популяризиране на добрите постижения на учениците на училищни празници и извънкласни мероприятия
- Организиране на извънучилищни дейности и извънкласни клубове по интереси

Дейност 5. Мерки за подкрепа на учениците в риск от напускане чрез различни форми на ученическо самоуправление

В (училище) функционира ученически съвет, който се основава на принципа на самоуправлението.

Самоуправлението в училище е с цел:

- защита на правата и личността на ученика и съблюдаване изпълнението на задълженията му
- осъществяване на връзка между ученическият съвет и обществеността
- равноправно участие на ученици, родители и учители при решаването на проблеми
- съблюдаване на етиката между ученици и учители
- прозрачност в работата на ученическият съвет.

Обект на дейността на ученическият съвет:

- учебно-възпитателния процес
 - организирането на училищния живот
 - познаване и спазване на правата и задълженията на учениците
- Опазване на училищното имущество.

Основни задачи са:

- С цялостната учебно-възпитателна работа да се съдейства за придобиване на интелектуални умения, социална култура и гражданска ангажираност, необходими за пълноценен живот на учениците в постоянно променящите се обществени отношения.
- Да се създадат предпоставки за личностна мотивация и ангажираност на учениците за съзнателно и активно участие в учебно-възпитателния процес, в училищните и извънучилищните дейности и мероприятия.

- Да се работи целенасочено за формиране у учениците на гражданско съзнание и социално поведение.

Да се създадат подходящи условия и предпоставки за прилагане и развитие на различни форми на ученическо самоуправление и самоконтрол чрез училищния ученически съвет, ученическите съвети по класове и формираните във връзка с изпълнение на конкретни дейности комисии.

Мерки

- Ангажиране и участие на учениците в риск от напускане в дейностите по издаване на училищния вестник - събиране на материали, разпечатване, разпространяване

- Събиране на материали за празници и чествания

- Оформяне на кът във фойето на училището и изготвяне на коледна украса на училището

- Коледна дарителска акция за дом за деца, лишени от родителски грижи

- Изработване на мартенички

Участие в акции за събиране, сортиране на детски играчки и дрехи и посещение на детски домове

- Изготвяне на забавни материали и игри за децата

- Участие в мероприятията на ученическия съвет, в клубове, дейности в училищната библиотека.

Дейност 6. Мерки за подкрепа на учениците в риск с участието на родителските общности

- Работа с деца/ученици и семействата им преди възникване на проблеми и рискове

- Индивидуална работа с всяко дете в риск да отпадне от училище

- Повишаване чувствителността на родителите към нуждите на децата и развитие на умения за тяхното посрещане

- Конкретизиране на правилника на училището в частта му за налагане на наказания на учениците (*брой отсъствия - вид наказание*)

- Запознаване на родителите с правилника на училището и възможностите, които то дава за обучение и възпитание на децата

- Съгласуване на дейностите с ОЗД, МКБППМН, ДПС към РУ на МВР

- Сключване на споразумение с ЦОП - Община Никола Козлево за съдействие и за предоставяне на услуги на детето и/или родителите

- Материално подпомагане на нуждаещи се семейства: осигуряване на дрехи и учебници и/или учебни помагала и пособия

- Индивидуални часове за консултация за подпомагане на изоставащите деца

- Санкциониращи мерки - спиране на социалните помощи, ако детето не посещава редовно училище

- Специализирана педагогическа подкрепа за изоставащите и застрашени от отпадане

- Включване в целодневна форма на обучение

- Осигуряване на средства за приобщаване на изоставащите и застрашени от отпадане към извънкласните форми на училищен живот

- Развитие на чувството на отговорност в учениците

- Подкрепа на децата/учениците да направят информиран избор за своите постъпки и отношение към света

- Развитие на умения за взаимопомощ и толерантност към различията

Дейност 7. Мерки за подкрепа на учениците в риск от страна на представители на местната власт, гражданския сектор и работодателските организации

- На ниво училище да се извършва индивидуална работа с детето в риск и с членовете на семейството
- Ако независимо от предприетите от училището мерки, детето продължава да бъде в риск от отпадане, се изготвя доклад/писмо до ОЗД за извършената работа с детето и неговото семейство
- ОЗД предприема необходимите мерки за закрила след проучване и изготвяне на план за действие
- Насочване на деца в риск - с решение на Педагогическия съвет се изготвя план за предоставяне на помощ на детето и/или родителите
- Санкциониране на родителите по ЗПУО

Дейност 8. Механизъм за контрол на редовното и точното отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация

Цел: Настоящият механизъм е разработен с цел превенция на отсъствията на учениците.

Задача: Осъществяване на контрол за редовното и точното отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация.

Отговорници: класен ръководител, учител, директор

Дейности: разпределени, както следва:

1. Учител

В началото на учебния час отразява в дневника на класа номерата на закъснелите и отсъстващите ученици.

Ефективно провежда консултации и допълнителни занимания с деца и ученици.

Своевременно информира класните ръководители за наличие на ученици с допуснати голям брой извинени и неизвинени отсъствия по съответния учебен предмет.

2. Класен ръководител

Нанася своевременно броя извинени и неизвинени отсъствия на учениците в електронния дневник на класа.

При наличие на примерен брой неизвинени отсъствия, своевременно информира родителите.

Ежемесечно отразява общия брой извинени и неизвинени отсъствия на учениците в книга за контрол.

Ежемесечно представя справка за ученици с над 5 неизвинени отсъствия на директора.

Изготвя докладна записка до директора на училището за ученици, с предложение за налагане на наказание съгласно ЗПУО.

3. Директор

Запознава се с подадените докладни записки за ученици, предложени за наказание, и ги насочва към председателя на УКПППУ.

Извършва системни проверки на дневници, бележници и следи за редовното насяне на отсъствията на учениците в дневника на класа и в ученическата книжка.

- Извършва периодични проверки по време на учебен час относно съответствие между броя на отсъстващите ученици и броя на нанесените отсъствия в дневника на класа.

- Въз основа на подадените справки от класните ръководители за ученици, допуснали 5 неизвинени отсъствия за текущия месец, уведомява Дирекцията за социално подпомагане.

- Свиква заседание на УКПППУ с цел изслушване на ученици, предложени за налагане на наказание.

- Уведомява Дирекцията за социално подпомагане за предстоящи наказания на ученици.

- Извършва ежемесечен контрол за изпълнение на задълженията на педагогическите екипи за непрекъснат контакт и информиране на родителите за развитието на детето/ученика и отсъствията му.

Дейност 9. Механизъм за реинтеграция на отпадналите от училището ученици

- Идентифициране на отпаднали ученици

- Мотивиране на отпадналите за продължаване на образованието чрез информационни кампании

- Работа с отпадналите и техните семейства

- Преодоляване на социалните пречки пред реинтеграция на отпадналите ученици: закупуване на учебни пособия, материали и др.

- Дейности за усвояване на пропуснатия учебен материал, вкл. допълнителни занимания, допълнителни часове и др.

- Допълнителни занимания с децата и учениците, за които българският език не е майчин

- Създаване на адаптивна приемна среда в училище: разработване на план за всеки отделен случай

- Допълнително обучение на учители и директори за работа с отпаднали ученици

- Реализиране на дейности за интеркултурно образование

- Реинтеграция на отпаднали ученици и прилагане на механизми за превенция на повторно отпадане, вкл. чрез привличане на помощници на учителя

- Организиране на кампании с родители относно необходимостта да бъдат върнати учениците в училище

- Разяснителни кампании за професионално ориентиране на учениците

- Идентифициране на деца с изяви дарби, които да бъдат мотивирани да развиват своята дарба чрез допълнителни занимания

- Стимулиране на талантливите и даровити деца, чрез предоставяне на материали и пособия.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

№ по ред	Дейности	Отговорник	Срок
1.	Разработване и прилагане на мерки за намаляване на отсъствията на учениците	Кл. ръководители, Учители, родители	Постоянен
2.	Разработване на мерки за подкрепа на учениците в риск от страна на представителите на местната власт, гражданския сектор и работодателската организация	УКПППУ	Постоянен
3.	Идентифициране на деца в риск от отпадане	Кл. ръководители,	Постоянен
4.	Индивидуална работа от страна на учители и класни ръководители със застрашени от отпадане ученици (в часовете за консултации)	Учители, кл. ръководители	Постоянен
5.	Провеждане на разговори и индивидуални консултации с ученици от педагогическият съветник и класния ръководител	пед. съветник кл. ръководители	Постоянен
6.	Екипна работа на учители и възпитатели по класове	учители	Постоянен
7.	Осигуряване на ресурсно подпомагане на учениците със СОП	ресурсен учител, УЕПО при	Постоянен
8.	Отразяване на отсъствията на учениците и текущи проверки от страна на ръководството на училището	учители, директор	Постоянен
9.	Осигуряване на учебници и учебни помагала за: - начален етап, допълнителни учебни пособия - прогимназиален етап, безплатни помагала	директор	Постоянен
10.	Осигуряване на транспортни карти за ученици от гимназиален етап	директор	Постоянен
11.	Отбелязване на празници. Организиране участието на учениците в извънучилищни дейности и извънкласни клубове по интереси	учители	Постоянен
12.	Своевременно информирание на родителите за отсъствията и успеха на	Класни ръководители	Постоянен

	учениците		
13.	Беседи, срещи и интерактивни дейности, развиващи гражданските и здравните компетентности	Класни ръководители	Ежемесечно
14.	Своевременно ДСП, отдел „Закрила на детето” за ученици, допуснали повече от 5 неизвинени отсъствия	Класни ръководители, директор	Ежемесечно
15.	Провеждане на родителски срещи	Директор, класни ръководители	По график
16.	Популязиране на постиженията на учениците на училищни празници и извънкласни мероприятия	Директор	По график
17.	Активизиране и мотивиране на учениците чрез включване им в проекти на училището	Комисия по разработване и реализиране на проекти	Постоянен
18.	Активна работа на УКПППУ с проблемните деца с цел приобщаване към училищния живот съвместно с МКБППМН, ДСП, отдел „Закрила на детето”, ДПС при РУ	УКПППУ, класни ръководители	Постоянен

Настоящата програма е приета на педагогически съвет с протокол № 1/15.09.2020г. и е утвърдена от директора на ОУ „Христо Ботев” със заповед №4/15.09.2020г.

Директор: _____
/Г.Господинов/